

A Semmelweis Egyetem Epidemiológiai és Surveillance Központjának Hírlevele

„A légúti vírusok elleni védőoltások eredményességének meghatározása Magyarországon a 2021-2024. években” elnevezésű epidemiológiai vizsgálatban résztvevő házi orvosok részére

Tisztelt Házi orvos Kolléga!

Köszönjük, hogy csatlakozott a házi orvosi hálózatunkhoz és bízunk abban, hogy együttműködésünk mindannyiunk számára hasznos lesz az idei évben is.

Az alábbiakban szeretnénk tájékoztatni az epidemiológiai kutatásunkkal kapcsolatos aktuális hírekről, emellett a COVID-19 elleni oltásokkal kapcsolatos legfrissebb nemzetközi ajánlásokról.

Aktuális hírek:

2023 júniusától új mintaszállító cég felel a minták szállításáért

Az eddigi mintaszállító cég tevékenységének megszűnésével új céget kértünk fel az epidemiológiai vizsgálatunk szállítási feladatainak ellátására. A korábbi cég 2023. május 31-ig vállal szállítási feladatokat. Az új cég pedig várhatóan júniustól felel a minták szállításáért. **Kérjük, hogy a május végén és júniusban vett mintákat fagyasszák le az új mintaszállító cég tevékenységének megkezdéséig.** Az átállással kapcsolatos részletesebb tájékoztatást küldünk hamarosan.

A 2023 első féléves időszakára vonatkozó teljesítések elszámolásának és kifizetésének menete

A 2023. január 1. és június 30. közötti időszak teljesítésének elszámolását, a teljesítési igazolások kiállítását július folyamán fogjuk kiküldeni. A házi orvosok a számlát a teljesítési igazolás alapján állíthatják ki, a számla beérkezését követően pedig az az egyetem fogja utalni a meghatározott összeget.

A 2023 második féléves időszakára vonatkozó szerződések

A 2023 második féléves időszakára vonatkozó szerződéseket június második felében fogjuk postázni három példányban, amiből kettő példányt kérünk majd postán visszaküldeni az Epidemiológiai és Surveillance Központ címére. Ezzel kapcsolatban email-ben is fogjuk Önt tájékoztatni.

Bővítjük a hálózatunkat!

A 2023/2024 évi. légúti szezon előtt ismét van lehetőség csatlakozni a háziorvosi hálózatunkhoz! A kutatás részleteiről és a jelentkezés módjáról a mellékletben található toborzó levélben tájékozódhat, amit megoszthat háziorvos kollégáival is.

Az Epidemiológiai és Surveillance Központ hazai partnerségi hálózatának tagjai a 2022/2023 évi szezonban.

Az Epidemiológiai és Surveillance Központ munkatársai által az „Egészségbiztonság Nemzeti Laboratórium” című, „RRF-2.3.1-21-2022-00006” azonosító számú projekt keretében széleskörű partneri hálózatot alakított ki a magyar háziorvosok körében. A háziorvosi hálózatot több ütemben fejlesztettük. Míg 2022. szeptemberben 41 háziorvossal volt szerződésünk, addig 2023 márciusában már 70 háziorvossal volt szerződésünk, akik 72 telephelyen folytattak légúti mintavételezést. Háziorvosi hálózatunkat a 2023/2024 évi légúti szezonban szeretnénk 140 főre bővíteni. Amennyiben egy településről már csatlakozott hozzánk egy háziorvos, akkor is lehet újabb praxisoknak csatlakozni, így örömmel vesszük, ha ajánl minket kollégái körében!

Ismertető a COVID-19 elleni oltásokkal kapcsolatos legfrissebb nemzetközi ajánlásokról

Mivel Magyarországon jelenleg még nincs a 2023/2024 évi légúti szezonra vonatkozó ajánlás a COVID-19 elleni oltásokra vonatkozóan, az Epidemiológiai és Surveillance Központ áttekintette a nemzetközi szervezetek (WHO, ECDC, CDC) és Nagy-Britannia ajánlásait. Ezek csak a szakmai tájékoztatást és a szemléletalkítást szolgálják, nem a hazai napi teendőket. Az alapellátás oltási feladatait a hazai illetékesek állásfoglalásai határozzák majd meg.

Az Egészségügyi Világszervezet és az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ ajánlásai a COVID-19 elleni oltások 2023. évi szervezésével kapcsolatban

2023-ban is folyamatosan **terjednek** a SARS-CoV-2 Omicron variánsai (XBB.1.5 domináns, CH.1.1) (szezonitásuk az influenzáéhoz hasonló). A halálozás/súlyos légúti megbetegedés (SARI) kockázata 2023-ban is a 60+ korcsoportokban illetve a súlyos társbetegséggel élők körében a legnagyobb, és az életkorral emelkedik.

Pandémia után is fő cél/prioritás:

1. A **halálozás** és a **súlyos** (kórházi kezelést igénylő) megbetegedés **legnagyobb kockázatának** kitett lakosságcsoportok védelme (60+ korcsoportok, súlyos társbetegségben szenvedők).
2. A rugalmas egészségügyi **ellátórendszer fenntartása**.

Új szempontként merült fel a **költséghatékonyság**. Az ajánlás további **emlékeztető dózisokra** és az **oltásintervallumokra** is kiterjed.

További feladat bizonyítékokat keresni a COVID-19 elleni oltások **post-COVID szindrómát javító** hatására. 2022 ősze óta **bivalens** (BA.1+BA.4/5) COVID-19 elleni vakcinát alkalmaznak az országok. A kutatások bizonyítják, hogy ez a vakcina is **eredményesen** véd a súlyos, halálos COVID-19 megbetegedéstől.

A **hibrid-immunitás** (természetes + mesterséges) erős védelmet nyújt és 12 hónapon túl is fennáll, de az idősebb korcsoportokban gyengébb a hatás.

Ajánlás COVID-19 elleni oltásokra, 2023 tavasz, ősz – WHO, ECDC

	0,5-17 évesek	18-59 évesek	60-79 évesek (2023 ősz)	80+ évesek (2023 tavasz/ősz)
Egészségesek	Alapimmunizálás (2) + 1 emlékeztető (további emlékeztetők költség-haszon-, betegségteher-elemzése szükséges)	Alapimmunizálás (2) + 1 emlékeztető (további emlékeztető oltások népegészségügyi haszna kicsi)	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva, 2023-ban újabb emlékeztető	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva, 2023-ban újabb emlékeztető
Súlyosabb alapbetegségben szenvedők (pl. diabétesz, stb.)	Alapimmunizálás (2) + 1 emlékeztető (további emlékeztető oltások népegészségügyi haszna kicsi)	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva. 2023-ban újabb emlékeztető	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva, 2023-ban újabb emlékeztető	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva, 2023-ban újabb emlékeztető
Immunhiányosak (veleszületett, szerzett: betegség - HIV+, transzplantált, malignus betegség, terápia okozta)	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva, 2023-ban újabb emlékeztető	+ várandósok, betegellátó egészségügyi személyzet: Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva újabb emlékeztető	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva, 2023-ban újabb emlékeztető	Alapimmunizálás (2) + 1/2 emlékeztető után 6/12 hónap múlva, 2023-ban újabb emlékeztető
	Alacsony prioritású	Közepes prioritású	Kiemelt prioritású csoport	

Semmelweis Egyetem, Epidemiológiai és Surveillance Központ
 Cím: 1091 Budapest, Üllői út 25.
 Postacím: 1085 Budapest, Üllői út. 26.; 1428 Budapest, Pf. 2.
 E-mail: esk@semmelweis-univ.hu
 Tel.: (06-1) 459-1500
 Web: <http://semmelweis.hu/esk>

Oltási kampányok modellezése

A 2023 **őszi** sikeres oltási kampány a 60+ korcsoportok körében a SARI esetek 21-32%-át előzheti meg 2024. február végéig:

- a **közösségi** járulékos haszon akkor nagyobb, ha a 80+ korcsoport helyett a 60-79 évesek a célcsoport;
- a 80+ évesek oltása az **egyéni** védelmet biztosítja.

A **80+ korcsoportot** érintő **magas arányú 2023 tavaszi és a 60+ korcsoportot** érintő szintén sikeres 2023 **őszi** kampány volna a **leghatékonyabb**: a SARI esetek száma 36-44%-kal csökkenne. Az őszi COVID-kampányt az influenza elleni kampánnyal össze kell kapcsolni.

A nemzeti döntéseknél figyelembe veendő

- ◆ a nemzeti járványügyi helyzet;
- ◆ a vírus evolúciója;
- ◆ az oltások/frissített oltások elérhetősége;
- ◆ az oltások eredményessége;
- ◆ a megszerzett immunitás időbeni hanyatlása;
- ◆ az ismételt emlékeztető oltások védőhatásának bizonyítékokon alapuló mértéke;
- ◆ a hibrid-immunitás alakulása a népesség körében;
- ◆ az oltások elfogadottsága;
- ◆ az egyes lakosságcsoportok várható oltási aránya;
- ◆ az egészségügyi rendszer oltási kapacitása;
- ◆ más aktuális, magas prioritású népegészségügyi feladatok.

Az oltási hajlandóság kihívásai:

- ⇒ a pandémia utáni „normális élet” társadalmi vágya;
- ⇒ a lakosság oltás iránt csökkenő érdeklődése;
- ⇒ azonosítani az oltási hajlandóságot mérséklő tényezőket a korábban elfogadó csoportoknál is;
- ⇒ a kiemelt csoportoknak szóló célzott kommunikációra, a megfelelő kommunikációs csatornákra és kommunikátorokra való összpontosítás;
- ⇒ hangsúlyozása annak, hogy miért fontos a naprakész ismeretekkel rendelkezni az oltásokról;
- ⇒ egyértelmű tájékoztatás arról: (1) mely csoportoknak, (2) milyen védőoltást, (3) milyen időzítéssel ajánlanak.

Források:

<https://www.who.int/news/item/28-03-2023-sage-updates-covid-19-vaccination-guidance>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/interim-public-health-considerations-covid-19-vaccination-roll-out-during-2023>

Az Amerikai Egyesült Államok Betegségmegelőzési és –felügyeleti Központjának ajánlásai a 2023. évi COVID-19 elleni oltásokról. (2023. május 11.)

A CDC ajánlásának a célja, hogy minden korosztályban újabb bivalens oltással erősítsék meg a COVID-19 elleni védettséget, függetlenül attól, hogy az adott személy korábban hány oltásban részesült.

	0,5-5 éves	6-64 éves	65+ éves
Egészséges	Oltáspótlás legalább alapimmunizálás (2) + 1 emlékeztető oltásig, de legalább egy új oltás (bivalens Pfizer/Moderna)	+ 1 oltás (bivalens Pfizer/Moderna)	Alapimmunizálás (2) + 1 emlékeztető esetén az előző bivalens oltást követően legalább 4 hónappal 2. emlékeztető oltás (bivalens Pfizer/Moderna)
Közepesen vagy súlyosan immunkárosodott	További adagok legalább 2 hónappal az utolsó bivalens oltás után (bivalens Pfizer/Moderna)	További adagok legalább 2 hónappal az utolsó bivalens oltás után (bivalens Pfizer/Moderna)	További adagok legalább 2 hónappal az utolsó bivalens oltás után (bivalens Pfizer/Moderna)

Forrás: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/stay-up-to-date.html>

Nagy-Britannia Nemzeti Egészségügyi Szolgálatának ajánlása a 2023. évi COVID-19 elleni oltásokról. (2023. március 27.)

Nagy-Britannia Nemzeti Egészségügyi Szolgálatának ajánlásának elve az, hogy az elmaradt oltások pótlásával mindenkinél váljon teljessé a COVID-19 elleni oltási séma (2 + 1).

	5-11 éves Pfizer 10µg (0,2ml)		12-17 éves Pfizer bivalens (0,3ml)		18-74 éves (várandós is) Pfizer bivalens, Spikevax bivalens		75+ éves Pfizer bivalens, Spikevax bivalens	
	Alapimmunizálás	Emlékeztető	Alapimmunizálás	Emlékeztető	Alapimmunizálás	Emlékeztető	Alapimmunizálás	Emlékeztető
Egészséges	2 adag (12 hét)	-	2 adag (12 hét)	-	2 (8 hét)	1 (3 hó)	2	1 (3 hó)
Kockázati csoport 1.	2 (8 hét)	-	2 (8 hét)	-	2 (8 hét)	1 (3 hó)	2 (8 hét)	1 (3 hó)
Kockázati csoport 2.	3 (8 hét)	1 (3 hónap)	3 (8 hét)	1 (3 hó)	3 (8 hét)	1 (3 hó)	3 (8 hét)	1 (3 hó)
Kockázati csoport 3.	-	-	2 (8 hét)	-	-	-	-	-
Kockázati csoport 4.	-	-	-	-	-	-	2	1 (3 hó) VidPrevtyn Beta

Kockázati csoport 1.: kockázati csoportba tartozik, vagy bármilyen életkorú immunszupprimált személlyel lakik egy háztartásban

Kockázati csoport 2.: súlyosan immunszupprimált volt az alapimmunizációjának első vagy második oltása körüli időszakban

Kockázati csoport 3.: 16-17 éves fiatal, aki egészségügyi és szociális gondozó, vagy idős/ fogyatékos személyek elsődleges gondozója

Kockázati csoport 4.: 65 évesnél idősebbek otthonának lakója

Forrás:

<https://www.england.nhs.uk/coronavirus/covid-19-vaccination-programme/legal-mechanisms/national-protocols-for-covid-19-vaccines>

Tisztelettel,

DR. OROSI BEATRIX

IGAZGATÓ

SEMMEIWEIS EGYETEM

EPIDEMIOLOGIAI ÉS SURVEILLANCE KÖZPONT

1091 Budapest Üllői út 25.

Szemmelweis Egyetem, Epidemiológiai és Surveillance Központ
Cím: 1091 Budapest, Üllői út 25.
Postacím: 1085 Budapest, Üllői út. 26.; 1428 Budapest, Pf. 2.
E-mail: esk@szemmelweis-univ.hu
Tel.: (06-1) 459-1500
Web: <http://szemmelweis.hu/esk>